

Απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο του ygethe.gr

1. Ποια είναι κατά την άποψή σας τα βασικά προβλήματα των οργανισμών που διαχειρίζονται συλλογικά το νερό άρδευσης (ΤΟΕΒ, ΓΟΕΒ) ;

Από τη μέχρι σήμερα εμπειρία η παροχή αρδευτικού ύδατος, από τους πάροχους προς τους χρήστες, δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα προβλήματα. Σε κάποιες τοπικές περιφέρειες ενδεχομένως να παρουσιάζονται ελλείψεις και ιδιαίτερα όταν η παροχή προέρχεται από γεωτρήσεις (πομώνες).

2. Θεωρείτε ότι σε γενικές γραμμές οι οργανισμοί αυτοί είναι οικονομικά βιώσιμοι ; Υπάρχει πρόβλημα εισπραξιμότητας των οφειλών(ληξιπρόθεσμες οφειλές) από τα μέλη τους ή/και υποτιμολόγησης των υπηρεσιών τους (αρδευτικά τέλη) ; Υπάρχει σε γενικές γραμμές πρόβλημα ανταπόκρισης στις οικονομικές τους υποχρεώσεις ;

Υπάρχουν Οργανισμοί που είναι βιώσιμοι και Οργανισμοί που δεν είναι. Αυτό εξαρτάται από την ικανότητα και τη βούληση, καθότι διαθέτουν ασφαλιστικές δικλείδες, των εκάστοτε διοικήσεων των Οργανισμών να εισπράττουν τα αρδευτικά τέλη όχι μόνον των ληξιπρόθεσμων αλλά και των τακτικών τελών. Περιπτώσεις υποτιμολόγησης ή υπερτιμολόγησης δεν υπάρχουν. Αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι οι Οργανισμοί κατά τη διαδικασία του προσδιορισμού των τελών (παγίων και αρδευτικών) λαμβάνουν υπόψη το σύνολο των αρδευόμενων και μη εκτάσεων σύμφωνα με τα εκτατικά στοιχεία που διαθέτουν στο αρχείο τους. Βάσει αυτών συντάσσουν τον προϋπολογισμό Εσόδων-Εξόδων που κατά τη νομοθεσία είναι αναγκαστικά ισοσκελισμένος. Κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού πάντα υπάρχουν αποκλίσεις και στα δύο σκέλη του. Όσον αφορά την ανταπόκριση των χρηστών στις οικονομικές τους υποχρεώσεις και ιδιαίτερα σήμερα λόγω της

οικονομικής κατάστασης, παρουσιάζεται μεγάλη δυσκολία. Μόνο στις περιπτώσεις μεταβιβάσεων αγροτεμαχίων δεν υπάρχει πιθανότητα αποφυγής εκπλήρωσης οικονομικών υποχρεώσεων γιατί απαιτείται, βάσει νόμου, βεβαίωση εξόφλησης παντός είδους αρδευτικών τελών.

3. Οι ΤΟΕΒ ανταποκρίνονται ικανοποιητικά στην αναγκαιότητα αλλά και αυτονόητη υποχρέωσή τους να συντηρούν και να διαχειρίζονται τον εξοπλισμό (αντλίες, μηχανήματα κλπ) και τα έργα υποδομής που χρησιμοποιούν για την εξυπηρέτηση των αρδευτών ;

Οι Οργανισμοί είναι υπεύθυνοι για τη Διοίκηση, Συντήρηση και Λειτουργία του αρδευτικού δικτύου που ως ΕΡΓΟ ανήκει στην ιδιοκτησία τρίτου και ως επί το πλείστο στο Δημόσιο. Από αυτό το γεγονός προκύπτει και η εποπτεία του Δημοσίου ή η εκχώρησή της στους Δήμους ή στις Περιφέρειες. Η ανταπόκριση των Οργανισμών ως προς την εκπλήρωση και επίτευξη των σκοπών για τους οποίους συστάθηκαν έχει άμεση σχέση με την οικονομική ευρωστία τους.

4. Μετά την εδώ και πολλά χρόνια κατάργηση των Διευθύνσεων Εγγείων Βελτιώσεων θεωρείτε ότι είναι επαρκής η κάλυψη των αναγκών σας σε τεχνική και διοικητική υποστήριξη ; Επίσης θεωρείτε ότι η υπαγωγή των ΤΟΕΒ/ΓΟΕΒ υπό την εποπτεία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (αρχικά στους ΟΤΑ και προσφάτως στις Περιφέρειες) υποκαθιστά επαρκώς τις παραπάνω ανάγκες ;

Η κατάργηση των Δ.Ε.Β. και ιδιαίτερα του μηχανικού εξοπλισμού (μηχανήματα έργων) από το 1991 περίπου, αποτέλεσε τον καταλύτη της μετέπειτα πτωτικής πορείας των ΤΟΕΒ, διότι τους επιβάρυνε οικονομικά για τη συντήρηση του παλαιωμένου και φθαρμένου αρδευτικού δικτύου. Ανανεώσεις και επεκτάσεις δικτύου σπανίζουν. Η διοικητική υποστήριξη παρέμεινε στις Δ.Ε.Β. αλλά λόγω ποιοτικής ανεπάρκειας του εναπομείναντος προσωπικού κατέστη διακοσμητική. Από το 2000 και μετά άρχισε και ο ανύπαρκτος οικονομικός έλεγχος που ανατέθηκε στις αρμόδιες Οικονομικές Επιθεωρήσεις του τότε Υπουργείου Γεωργίας. Οι αρμοδιότητες που μεταφέρθηκαν στους Δήμους και σήμερα στις Περιφέρειες, για να έχουν

κάποια ωφέλιμα για όλους αποτελέσματα πρέπει να αντιμετωπιστούν σοβαρά με τη στελέχωση ενημερωμένου και πρόθυμου προς εμπάθυνση προσωπικού για το νομικό πλέγμα που διέπει τους Οργανισμούς. Θα ήταν μεγάλο λάθος η διαρκής αντικατάστασή του.

5. Εκτιμάτε ως επιτυχή ή όχι την συμβολή των ΤΟΕΒ στους σημερινούς στόχους της πολιτείας και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τα Διαχειριστικά Σχέδια (οδηγία 60/2000) σχετικά με την περιβαλλοντική προστασία των υδάτινων πόρων που διαχειρίζονται, των υπόγειων υδροφορέων, τον περιορισμό των καταναλώσεων, την ρύπανση από τους γεωργούς, τα φάρμακα και τα λιπάσματα; Γενικά οι ΤΟΕΒ ανταποκρίνονται στο ρόλο ενός σύγχρονου οργανισμού χρηστών-διαχειριστών νερού;

Όχι. Σε καμία περίπτωση. Προς το παρόν τουλάχιστον. Υπάρχουν και εξαιρέσεις βέβαια. Φροντίζουν π.χ. για την υπογειοποίηση του δικτύου ή για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας όπου αυτό είναι δυνατόν. Όσον αφορά την προστασία από δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις περισσότερο ασχολούνται οι παραγωγικοί συνεταιρισμοί, μέσω των καλλιεργητικών συμβουλών, παρά οι Οργανισμοί. Στα διαχειριστικά σχέδια και στην αντιπλημμυρική προστασία περισσότερο συμμετέχουν οι ΓΟΕΒ παρά οι ΤΟΕΒ.

6. Το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο των ΤΟΕΒ/ΓΟΕΒ καλύπτει τις ανάγκες που έχουν διαμορφωθεί έως σήμερα για τους οργανισμούς αυτούς ; Τι μέτρα πρέπει να ληφθούν για την βελτιστοποίηση της λειτουργίας τους ;

Ο κορμός του νομοθετικού πλαισίου περί Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων είναι το Ν.Δ. 3881/1958. Μετά από αυτό ακολούθησαν διάφορες τροποποιήσεις του μέχρι σήμερα χωρίς επί της ουσίας να αλλάξει η φιλοσοφία του. Ως νομοθετικό πλαίσιο, κατά την άποψή μου, στη βασική ιδέα του αντιμετώπιζε καταστάσεις της εποχής εκείνης. Με τις τροποποιήσεις του παρουσιάστηκαν αντιφατικά στοιχεία που δημιουργούσαν προβλήματα. Αυτά τα προβλήματα αντιμετωπίζονταν από την

αποφασιστικότητα και αποτελεσματικότητα των κεντρικών υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας μέχρι ας πούμε το 2000.

Όσον αφορά τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν : Πρώτα πρέπει να μελετηθεί το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο στην κατεύθυνση της απαλλαγής από τις αντιφάσεις του. Δεύτερο πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα συγχώνευσης των ΤΟΕΒ των νομών και ο αριθμός που θα επιλεγεί να εξεταστεί τοπικά. Τρίτο θεωρώ ότι πρέπει να δοθούν στους ΓΟΕΒ των Περιφερειών ισχυρές αρμοδιότητες για τη διαχείριση των αρδευτικών υδάτων και του στραγγιστικού δικτύου. Η νέα οργάνωση ΓΟΕΒ-ΤΟΕΒ πρέπει να υπόκειται σε ενιαίο οργανισμό λειτουργίας και όχι όπως σήμερα που ο πρώτος είναι ΝΠΙΔ ανήκον στο Δημόσιο και ο άλλος ΝΠΙΔ με τη νομική μορφή του αναγκαστικού συνεταιρισμού. Το Δημόσιο μπορεί να διατηρήσει την εποπτεία του όντας και τα δύο ΝΠΙΔ με κεντρική υπηρεσία και υποκαταστήματα. Η σύγχρονη τεχνολογία έχει απεριόριστες δυνατότητες (π.χ. στο παρελθόν το 1994 όταν ο Οργανισμός Γάλακτος ήταν αυτοτελής παρακολουθούσαμε κεντρικά 160 βιομηχανίες και βιοτεχνίες επεξεργασίας αγελαδινού γάλακτος και 160.000 παραγωγούς σε όλη την Ελληνική επικράτεια συνεπώς όλα μπορούν να γίνουν).
Ευχαριστώ πολύ που μου δώσατε την ευκαιρία να απαντήσω έστω και συνοπτικά στα ερωτήματά σας.